

NEOHYBNÉ SLOVNÉ DRUHY – daltonské zadanie zo SJL pre VIII. ročník

Meno žiaka:

Hodnotenie:

Brehové rastliny

Brehové rastliny tvoria dreviny, napr. vrbý, jelše, topole a úzkolisté byliny, napr. páľka, trst', kosatec. Majú v zemi hlboko rozkonárené korene a podzemné stonky – podzemky, ktorými sa rýchlo rozmnožujú.

Korene brehových rastlín spevňujú brehy riek a potokov. Chránia ich pred silným prúdom vody (vlnobitím, pohybujúcim sa ľadom, prívalovou vodou pri prudkých dažďoch) a odnášaním zeminy. Nadzemné časti znižujú vyparovanie vody a vytvárajú tieň na brehoch.

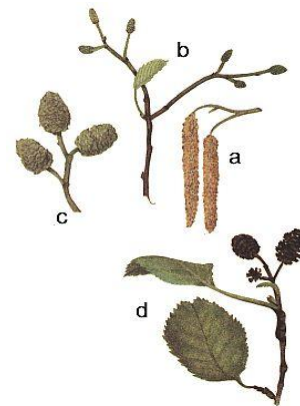
Brehové porasty rastlín poskytujú živočíchom zdroj potravy, úkryty. Brehové rastliny vytvárajú vhodné podmienky pre život hmyzu. Kvety drevín, ktoré kvitnú skoro na jar, sú zdrojom potravy pre opeľovače.

Na brehu rastie vrba biela ako ker alebo menší strom.

Strom jelša lepkavá rastie pozdĺž riek a potokov. Má malé zdrevnatené šišticky, ktoré zostávajú na strome aj cez zimu.

1. Označ, čo vyplýva z textu:

- A: Kvety, ktoré kvitnú v júli, sú zdrojom potravy.
- B: Korene rastlín chránia brehy pred vlnobitím.
- C: Korene rastlín chránia brehy pred slnkom.
- D: Korene rastlín chránia brehy pred hmyzom.

- a - tyčinkové jahňady
- b - piestikové jahňady
- c - zelené šištice
- d – zdrevnatené šištice

2. Ktoré tvrdenie je správne:

- A: Úzkolisté byliny sú páľka, vrba, kosatec.
- B: Korene nespevňujú brehy riek.
- C: Nadzemné časti nevytvárajú tieň.
- D: Brehové rastliny vytvárajú podmienky pre život hmyzu.

3. Nájdí pravopisnú chybu:

- A: vrby, byliny, hmyz
- B: živočíchy, úkryty, v zemi
- C: zeminy, drevyny, úkryty
- D: vlnobitie, šištičky, ktorými

4. Ktoré tvrdenie je správne:

- A: Častice vyjadrujú osobný postoj hovoriaceho k obsahu výpovede.
- B: Častice rozdeľujeme na zvukomalebné a vlastné.
- C: Za časticami vždy píšeme čiarku.
- D: Častice sú plnovýznamové slová.

5. Označ správne pád podčiarknutej predložky v texte:

- A: L
- B: A
- C: N
- D: I

6. Dopln' interpunkčné znamienka:

Oh hlupák som ja hlupák Ahoj Anna Aj to sa žiaľ niekedy pritrafí

Prírodné rezervácie

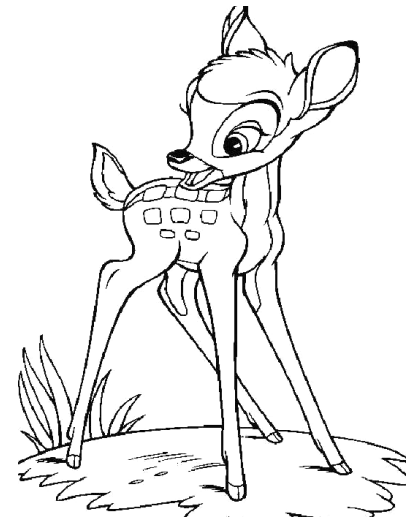
Najväčším nepriateľom prírodných rezervácií nie sú pytliaci, ale dlhotrvajúce dažde, ktoré spôsobujú záplavy v stepi. Sú neodmysliteľnou súčasťou života prírody pozostávajúcej z močarísk, bahenných lúk a nespočetných riečnych ramien. Záplavy pripravujú zvieratá o ich životný priestor. Všetky snahy ochrancov divej zveri rozšíriť územie prírodnej rezervácie aj o vyššie položené oblasti boli márne. Každý meter štvorcový dokonale využívajú miestni roľníci a vplyvní vlastníci čajových plantáží. Na potulkách sme stretli dobrosrdečných a pohostinných ľudí. Mnohí majú rysy tváre prvotných obyvateľov s okrúhlymi tvármi a šikmými očami. Stretnutie s nimi bolo pre nás pôžitkom.

1. Označ, čo nevyplýva z textu:

- A: Na potulkách sme stretli dobrosrdečných ľudí.
- B: Dažde spôsobujú záplavy stepí.
- C: Rozšíriť územie rezervácie bolo úspešné.
- D: Najväčším nepriateľom prírodných rezervácií nie sú pytliaci.

2. V texte vyhl'adaj predložky:

.....

3. Uvedené slová *chvalobohu, napríklad, veru, azda, vraj, asi* sú:

- A: príslovky
- B: spojky
- C: citoslovčia
- D: častice

CVIČENIA

1. V ktorej z možností sú len neohybné slová?

A: raz, to, asi, možno

C: bodaj, marš, nikto, tik-tak

B: pri, okolo, jaj, čľup

D: mnoho, popod, alebo, hijó

2. Vyber možnosť, v ktorej sa nachádzajú len ohybné slová:

A: som, jeho, synovi, ich, krásny

B: trojaký, mu, za, zaň, stal sa

C: dám, Jano, obidve, chvalabohu, azda

D: víť, dačo, rúbe, kedy, včera

3. Urč možnosť, v ktorej nasledujú slovné druhy v tomto poradí: citoslovčia, spojka, príslovka, predložka.

A: hav, už, lebo, jednako

B: beda, ani, vpravo, proti

C: keďže, napriek, cink, dobre

D: aby, náhodne, so, čľup

4. Vymysli vetu, v ktorej budú za sebou nasledovať tieto slovné druhy:

a) prídavné meno, vlastné podstatné meno, príslovka, sloveso, podstatné meno

b) sloveso, spojka, príslovka, sloveso

.....

.....

5. Vo vete nahrad' sloveso citoslovcom, využi priamu reč:

Na lúke kvákali kačky a gagotali husi. Dunčo z budy hrozne vrčal. Kohút ráno zakikiríkal.

.....
.....
.....

6. Rozdel' predložky na prvotné a druhotné:

bez, kvôli, vo, nad, uprostred, blízko, popred, ponad, vyše, za, okolo, hore, pred, o

prvotné.....

druhotné.....

7. Dopln' predložky s/so, z/zo:

_ kuchyne, _ stromu, _ pýchou, _ hory, _ vami, _ mnou, _ klasov, _ krivdou,
_ učencom, _ sebou, _ soli, _ spokojným výrazom

8. Vyhľadaj a urč, v ktorých vetách sú častice a v ktorých sú spojky:

- a) No dobre, prídem. b) Príd', veď máš čas.
c) A prečo si neprišiel? d) Chcel prísť, no zabudol.
e) Bol tu Jano aj Mišo. f) Aj on tu bol.

9. Utvor z prísloviak 2. a 3. stupeň:

tuho, mnoho, bohato, zle, ďaleko, pekne

2. st.

3. st.

.....

Mgr. Jarmila Matelová

Zdroje:

http://www.zsparchovany.sk/web_08_09/biologia5/Biologia5rocnikZS_52-81.

<http://www.nasestromy.okamzite.eu/jelsa.htm>

<http://zivot.azet.sk/galeria/22390/majster-detailu-motyle-a-chrobaky-vie-nakreslit-na-nerozoznanie-od-fotky?foto=3>

<http://www.cicov.ocu.sk/sk/Image/obr4v.jpg>

<http://www.i-creative.cz/wp-content/uploads/2008/10/omalovanky-bambi-2.gif>

http://nd01.jxs.cz/800/409/82898990c5_12381520_o2.gif